

GEEF RUIMTE AAN MONUMENTEN EN ERFGOED IN UW VERKIEZINGSPROGRAMMA!

Gemeenteraadsverkiezingen 2026

Met 1,4 miljoen bezoekers is de Open Monumentendag een van de drukst-bezochte evenementen in ons land. Eigenaren stellen hun monumenten open en enthousiaste vrijwilligers geven uitleg over al het moois, ook in uw gemeente!

Onze monumenten, ons erfgoed, zorgen dat we in een mooie en prettige omgeving wonen. Erfgoed (dus o.a. monumenten, collecties, archeologie, tradities, archieven, landschappen) zorgt voor de lokale identiteit, draagt bij aan toerisme en levert een belangrijke bijdrage aan uw gemeente. Ook kan erfgoed een oplossing bieden bij de urgente uitdagingen van deze tijd, zoals de woningnood, leefbaarheid, de energietransitie en klimaatverandering en -adaptatie. De kracht van erfgoed reikt daarmee verder dan alleen gebouwde monumenten.

Zet erfgoed daarom op de kaart! Wij geven u graag een paar suggesties hoe u erfgoed op kunt nemen in uw verkiezingsprogramma.

We ontwikkelen een breed gedragen visie op ons erfgoed

Een gemeentelijke visie op erfgoed is belangrijk. Misschien heeft u hem al in uw gemeente, maar misschien ook niet. Een visiestuk helpt u en uw inwoners waarde te hechten aan dat wat u wil koesteren. De visie kan een bouwsteen zijn in uw nieuwe of geactualiseerde omgevingsplan.

Meer weten? [Cultureel erfgoed in het omgevingsplan](#)

We gaan met lokale organisaties en inwoners aan de slag om erfgoed beter te beschermen

Elke gemeente heeft erfgoed en beschermde monumenten. Echter, wat niet is beschermd, kan vaak zonder vergunning worden gesloopt. Met het slopen van potentiële erfgoed-locaties verdwijnt lokale herkenbaarheid en identiteit, zeker voor bewoners. Definieer 'erfgoed' en denk na over wat u als partij echt wil behouden. Dit kunt u opnemen in uw erfgoedvisie. Bewonersgroepen hebben vaak veel kennis, maak hier gebruik van bij het ontwikkelen van uw visie.

Inspirerend voorbeeld: [Lokale geschiedenis heeft jongeren nodig](#)

Wij waarderen onze vrijwilligers, van vrijwillig molenaars tot amateurhistorici

Bijna geen enkel ander onderwerp roept zoveel lokale betrokkenheid op als erfgoed. Van vrijwilligers tot leden van heemkundekringen en historische verenigingen – ze verdienen uw aandacht. Benut hun kennis en ondersteun en beloon de inzet van vrijwilligers bij het maken van uw erfgoedbeleid.

Meer weten? www.erfgoedvrijwilliger.nl

We stimuleren de herbestemming van waardevolle, monumentale gebouwen

Denkt u eens aan herbestemming! Veel kerken, oude kantoren, fabrieken, boerderijen staan of komen leeg. U kunt als lokale bestuurder actief meedenken om deze gebouwen een nieuwe functie te geven. Hoewel sloop en nieuwbouw soms duurzaam lijkt, is dat niet altijd het geval. Herbestemmen is beter voor het milieu en vaak ook goedkoper.

Meer weten? [Hoop of sloop, over het behoud van monumenten](#)

Wij helpen onze inwoners met verduurzaming van monumenten

De meeste monumenten zijn in particuliere handen. Naast het onderhoud is in deze tijd verduurzaming voor hen een dilemma. Monumenten met oude funderingen lijden bijvoorbeeld onder aanhoudende droogte, wateroverlast en bodemdaling. Stimuleer eigenaren door hen te helpen met verduurzaming en zorg samen dat waardevol erfgoed behouden blijft.

Meer weten? www.monumenten.nl/verduurzamen

Mocht u nog vragen hebben of met ons in gesprek willen gaan, kunt u contact met ons opnemen via info@kunsten92.nl, info@heemschut.nl of info@fimnederland.nl.

Vriendelijke groet,

Namens de vele organisaties en vrijwilligers die zich inzetten voor het behoud van lokaal erfgoed. Samen onderstrepen wij het belang van stevig lokaal cultuur- en erfgoedbeleid.

FIM Nederland, de Federatie Instandhouding Monumenten, vertegenwoordigt particuliere monumentenorganisaties en ondersteunt het behoud van monumentaal erfgoed.

Erfgoedplatform van Kunsten '92 Als belangenbehartiger van erfgoed, kunst, cultuur en de creatieve sector zet Kunsten '92 zich in voor een sterk cultureel klimaat.

Erfgoedvereniging Heemschut beschermt bedreigd erfgoed en bevordert bewustwording van de cultuurhistorische waarde van onze leefomgeving.

DEZE ERFGOEDORGANISATIES ZETTEN ZICH DAGELIJKS IN VOOR ONS ERFGOED:

FEDERATIE
INSTANDHOUDING
MONUMENTEN

FEDERATIE INSTANDHOUDING MONUMENTEN

Agrarisch Erfgoed Nederland (AEN) | Artis (Natura Artis Magistra) | AWN Archeologie | BOEi | CIO K | Stichting Cocari II | Evangelische Broedergemeente Zeist | Stichting ERM | Landelijke Vereniging Behoud Historisch Bedrijfsvaartuig | Erfgoedvereniging Bond Heemschut | Landelijk Hofjesberaad | Nationale Monumenten Organisatie (NMO) | Nederlandse Kastelenstichting | Nederlandse Tuinenstichting | Samenwerkingsorganisatie Monumenteneigenaren (SOM) | Staatsbosbeheer | Alde Fryske Tsjerken | Stichting Kastelen, Buitenplaatsen en Landgoederen (sKBL) | Stichting Klinkend Erfgoed Nederland (SKEN) | het Drentse Landschap | Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK) | het Groninger Landschap | het Limburgs Landschap | het Utrechts Landschap | Stichting Menno van Coehoorn | Mobiele Collectie Nederland | Monumenten van de Maatschappij van Weldadigheid | Stichting Forten Nederland | Stichting Monumenten Bezit (SMB) | Oude Gelderse Kerken | Stichting Oude Groninger Kerken | Oude Hollandse Kerken | Vakgroep Restauratie | De Hollandsche Molen | Hendrick de Keyser | Monumentenwacht NL | Natuurmonumenten | Vereniging van Beheerders van Monumentale Kerkgebouwen in Nederland (VBMK) | Vereniging voor Kerkrentmeesterlijk Beheer in de PKN (VKB)

Kunsten'92

ERFGOEDPLATFORM VAN KUNSTEN '92

BOEi | Cultuurfonds | DEN | DutchCulture | Erfgoedvereniging Heemschut | ErfgoedAcademie | Erfgoedstem | Europa Nostra | Federatie Grote Monumentengemeenten | Federatie Instandhouding Monumenten | Federatie Ruimtelijke Kwaliteit | Fonds Cultuurparticipatie | KIEN Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland | KVAN BRAIN Branchevereniging Archiefinstellingen Nederland | LCM Landelijk Contact van Museumconsulenten | LKCA Cultuureducatie en Amateurkunst | Nederland Monumentenland | Mondriaan Fonds | Museumvereniging | Nationale Monumentenorganisatie | Nationaal Restauratiefonds | Netwerik Steunpunten Cultureel Erfgoed | Stichting OPEN Organisatie Provinciale Erfgoedinstellingen Nederland | Restauratoren Nederland | Stichting ERM | Stichting Forten Nederland | Stichting Kastelen, historische Buitenplaatsen en Landgoederen | Stichting Reuven | Stichting Nationale Archeologiedagen | Vereniging de Hollandsche Molen | VOIA Vereniging Ondernemers in Archeologie | Werelderfgoed Unesco

WWW.ERFGOEDPAMFLET.NL

